

Brüsszel, 2025. február 27.
(OR. en)

6515/25

COMPET 89
IND 49
EMPL 67
SOC 98
ECOFIN 208
POLCOM 39
FIN 239
FISC 38
ENV 101
CLIMA 45
ENER 36
ATO 6
MAP 2
RECH 69
RC 9

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. február 27.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 85 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 85 final.

Melléklet: COM(2025) 85 final

Brüsszel, 2025.2.26.
COM(2025) 85 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**Tiszaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös
ütemterv**

1. Bevezetés

Európa ipari bázisa identitásunk központi eleme, és alapvető fontosságú versenyképességünk szempontjából. Kontinensünk gazdag ipari örökséggel rendelkezik. Iparágaink évtizedek óta élen járnak a technológiai fejlődésben. Lendületet adtak a gazdasági növekedésnek, és fenntartották szociális modellünket. Most ígéretes jövőre van szükségük, és ezt – számos erősségével – Európa tudja biztosítani. Európa rendelkezik az ehhez szükséges tehetségekkel, vállalkozókkal, cégtulajdonosokkal, munkavállalókkal és fogyasztókkal. Képes ösztönözni az innovációt és alakítani a globális fejlődést. Emellett erős szociális piacgazdasággal rendelkezik, amelyet kiszámítható jogi környezet támaszt alá. Szilárd ipar nélkül nincs reziliens gazdaság.

Európa azonban egyre növekvő geopolitikai feszültségekkel, lassú gazdasági növekedéssel és technológiai versennyel néz szembe. Ebben az új korszakban egyértelmű, hogy a versenyképességi és dekarbonizációs stratégia biztonsági szempontból is elengedhetetlen. Az EU-nak egyszerre három kihívással kell sürgősen foglalkoznia: az éghajlati válsággal és következményeivel, a versenyképességi aggályokkal és a gazdasági rezilienciával. Amint azt a Draghi-jelentés¹ és a versenyképességi iránytű² is kiemeli, a dekarbonizációs intézkedések a növekedés meghatározó hajtóerejévé válhatnak, ha kellőképpen beépülnek az ipar-, a verseny-, a gazdaság- és a kereskedelempolitikai intézkedésekbe. Iparágaink, különösen azok, amelyek leginkább ki vannak téve a magas energiaáraknak és az éles globális versenynek, egzisztenciális kihívásokkal néznek szembe. Fennáll annak a kockázata, hogy a termelékenységnövekedés terén más jelentős hatalmak megelőznek minket. Ezért sürgősen cselekedni kell.

Európának ezért egy átalakító erejű gazdasági tervre van szüksége. A tisztaipar-megállapodás egyetlen átfogó növekedési stratégia keretében egyesíti az éghajlat-politikai fellépést és a versenyképesség javítását. A megállapodás elkötelezettséget jelent a dekarbonizáció, az újraparosítás és az innováció egyidejűleg történő és az egész kontinensre kiterjedő felgyorsítása, valamint Európa rezilienciájának megerősítése iránt. Az európai ipar számára üzleti szempontból vonzóbbá kell tennie az energiaigényes iparágakba és a tiszta technológiákba történő nagyszabású klímasemleges beruházásokat.

Arra törekszünk, hogy növeljük a fenntartható és reziliens termelést Európában. Európa ambiciózus keretet alakított ki annak érdekében, hogy 2050-re dekarbonizált gazdasággá váljon. Ezen az úton fog haladni, többek között azon köztes cél teljesítése révén, miszerint 2040-re 90 %-kal kell csökkenteni a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást. Az említett keret képes javítani a versenyképességet, mivel biztonságot és kiszámíthatóságot nyújt mind a vállalatok, mind a befektetők számára. Ennek megvalósításához támogatni kell a versenyképes gyártókat, amelyek innovációval ösztönzik a dekarbonizációt, minőségi munkahelyeket teremtenek és hozzájárulnak nyitott stratégiai autonómiánkhoz, teljes mértékben tiszteletben tartva és a tagállamokra alkalmazva a technológiasemlegesség elvét.

A hangsúly elsősorban két, egymáshoz szorosan kapcsolódó ágazaton lesz. Egyfelől az **energiaigényes iparágakon**, amelyek számára sürgős támogatást kell biztosítani a dekarbonizáció, a villamosítás és a versenyképességüket rontó olyan tényezők kezelése

¹ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059.

² COM(2025) 30.

érdekében, mint a magas energiaköltségek, a tisztességtelen globális verseny és az összetett szabályozási környezet. Másfelől a **tisztatechnológiai ágazaton**, amely döntő fontosságú a jövőbeli versenyképesség szempontjából, és szükséges az ipari átalakuláshoz, a körforgásos gazdasághoz és a dekarbonizációhoz. Elengedhetetlen, hogy mindkét ágazat hozzájáruljon klímasemlegességi céljaink eléréséhez, a kibocsátások elnyeléséhez, a vízgazdálkodás rezilienciájának fenntartásához, és annak biztosításához, hogy elő tudjuk állítani a jövő technológiáit az EU-ban és továbbra is képesek legyünk megoldásokat nyújtani.

A körforgásos gazdaság prioritást fog élvezni. A körforgásosság kulcsfontosságú az EU korlátozott erőforrásainak maximális kihasználásához, a függőségek csökkentéséhez és a reziliencia növeléséhez. Csökkenti a hulladékot, a termelési költségeket és a szén-dioxid-kibocsátást, így egy fenntarthatóbb ipari modellt hoz létre, amely előnyös a környezet számára és fokozza a gazdasági versenyképességet. A tisztaipar-megállapodás célja, hogy 2030-ra az EU világelsővé váljon a körforgásos gazdaság terén.

A növekedést és a jólétet előmozdító új európai ipari ökoszisztémához elengedhetetlen, a hagyományos, egyetlen problémára összpontosító megoldásokon túllépve az értéklánc teljes egészével foglalkozzunk. Az üzleti tevékenységet hat tényező ösztönzi: 1. a megfizethető energia, 2. a vezető piacok, 3. a finanszírozás, 4. a körforgásosság és az anyagokhoz való hozzáférés, 5. a globális piacok és a nemzetközi partnerségek, valamint 6. a készségek. Ezeket az ösztönzőket a versenyképes gazdasághoz szükséges horizontális stratégiai eszközökre irányuló, következő intézkedésekkel kell kiegészíteni: a bürokrácia csökkentése, az egységes piac méretének teljes körű kiaknázása, többek között a tagjelölt országok fokozatos integrációja révén, a digitalizáció fokozása, az innováció alkalmazásának felgyorsítása, a minőségi munkahelyek előmozdítása, valamint az uniós és a nemzeti szintű szakpolitikák jobb összehangolása.

A tisztaipar-megállapodás megerősíti az EU elkötelezettségét az éghajlat-politikai céljai mellett azáltal, hogy egyértelmű üzleti ösztönzőket biztosít az ipar dekarbonizációjához Európában. Európa ipari bázisa jólétünk központi eleme, és alapvető fontosságú versenyképességünk szempontjából. A megállapodásban javasolt intézkedések annak eredményeként születtek meg, hogy az ágazati vezető szereplők, a szociális partnerek és a civil társadalom tevékeny szerepet vállalt az európai ipari megállapodásról szóló antwerpeni nyilatkozat kidolgozásában és a tiszta átállásról szóló párbeszédekben³. Javaslataink közvetlenül az ő igényeikhez igazodnak. **Ebben az európai ipar számára döntő pillanatban** a tisztaipar-megállapodás célja, hogy megnyissa Európa ipartörténetének új fejezetét, amelyet a növekedés, a reziliencia és a globális vezető szerep fémjelez.

2. A megfizethető energiához való hozzáférés

Mivel Európában az átlagos energiaárak magasabbak, mint kereskedelmi partnereink árai, a megfizethető energia biztosítása kulcsfontosságú feltétele iparunk – különösen az energiaigényes ágazatok – versenyképességének. **A megfizethető energiához való hozzáférés ezért a tisztaipar-megállapodás egyik sarokköve.**

A magasabb és ingadozóbb energiaárak fő oka Európa importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függősége. Ezt a helyzetet még inkább súlyosbította a közelmúltbeli energiaválság és az a tény,

³ COM (2024)163 final.

hogy Oroszország fegyverként használja a gázellátást. A jelenlegi geopolitikai és piaci bizonytalanság növeli a fogyasztókra áthárított beruházási költségeket.

Emellett a villamosenergia-rendszer strukturális hiányosságai növelik az energiaköltségeket, és növelik az európai iparágak energiaszámláit. Az összeköttetések és a hálózati infrastruktúra elégtelensége, valamint az energiarendszer integrációjának és rugalmasságának korlátozottsága akadályozza az olcsóbb dekarbonizált energiaforrások további integrációját, és korlátozza az EU fenyegetésekkel szembeni rezilienciáját. A digitalizáció, beleértve a mesterséges intelligencián alapuló intelligens hálózatokat és a dolgok internetén alapuló energiamonitort, kulcsfontosságú lesz az energiarendszerek integrációjának biztosításához, ami támogatja a valós idejű hálózati irányítást, javítja a keresletoldali rugalmasságot és lehetővé teszi a kritikus infrastruktúra prediktív karbantartását. **Az EU-nak előre kell lépnie a villamosítás és a teljes mértékben integrált egységes energiapiac felé.**

Az energiaköltségek EU-n belüli csökkentése érdekében fel kell gyorsítanunk a villamosítást és az átállást az Unióban előállított tiszta energiára, ki kell teljesítenünk belső energiapiacunkat fizikai összeköttetések kiépítése révén, és hatékonyabban kell használnunk az energiát. Valódi energiauniót kell megvalósítanunk, amely mindenki javát szolgálja. Ennek érdekében a Bizottság a mai napon elfogadta a **megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervet**⁴. A cselekvési terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek rövid távon csökkentik az iparágak, a vállalkozások és a háztartások energiaszámláit, és egyúttal felgyorsítják a szükséges strukturális reformokat.

A cselekvési terv – a tagállamok és a magánszektor együttműködésének köszönhetően – átalakító hatású lesz, és figyelembe veszi a technológiasemlegesség elvét. A cselekvési terv nagy része már 2025-ben megvalósul. Ha a végfelhasználók is részesülnek az olcsóbb energia előnyeiből, az ösztönözi fogja az ipart arra, hogy beruházzon a villamosításba és a dekarbonizációba. A befektetők számára fontos a biztonság is. A nemzeti energia- és klímatervek alapvető eszközök az uniós célok elérésének biztosításához és a stratégiai beruházások támogatásához. Emellett a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai célok elérését szolgáló tagállami stratégiák alapján haladéktalanul konkrét intézkedéseket kell hozni.

A cselekvési tervben három kiemelt kezdeményezés különösen fontos az ipar számára: 1. az energiaszámlák csökkentése, 2. a tiszta energia és kiépített összeköttetések és hálózatok révén a villamosítás, valamint a tiszta gyártás bevezetésének felgyorsítása, továbbá 3. a gázpiacok megfelelő működésének biztosítása.

2.1. Az energiaszámlák csökkentése

A villamosenergia-ellátás költségeinek csökkentése a közelmúltban elfogadott villamosenergia-piaci szerkezetben⁵ bevezetett reformok teljes körű végrehajtásával, valamint az energiahatékonyság előmozdításával kezdődik. A villamosenergia-vásárlási megállapodások és a határokon átnyúló villamosenergia-vásárlási megállapodások, valamint a különböző szerződések gyors elterjedése kulcsfontosságú ahhoz, hogy a tisztaenergia-

⁴ COM (2025) 79 final.

⁵ Az (EU) 2024/1711 irányelv; az (EU) 2024/1747 rendelet.

termelés vonzóbbá váljon az ipari felhasználók számára, és az energia-végszámlák kevésbé függjenek a fosszilis tüzelőanyagok áringadozásaitól a rövid távú piacokon.

Többet lehet tenni a villamosenergia-vásárlási megállapodások elterjedésének támogatása érdekében. **A Bizottság az Európai Beruházási Bankkal (EBB) együtt a mai napon a vállalati villamosenergia-vásárlási megállapodásokra vonatkozó kísérleti programot indít**, amelynek indikatív keretösszege 500 millió EUR. E kísérleti program keretében az EBB viszontgaranciát nyújt a vállalatok – kiemelten a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok –, valamint az energiaigényes iparágak számára a villamosenergia-termelés hosszú távú megvásárlása céljából kötött villamosenergia-vásárlási megállapodásaik egy részéhez. A villamosenergia-piaci szerkezet megközelítésével összhangban a Bizottság együtt fog működni az EBB-vel a villamosenergia-vásárlási megállapodások technológiasemleges módon történő előmozdítása érdekében. **Az EBB egy „hálózatgyártási csomagot” is be fog vezetni** az európai ellátási lánc számára, amelynek keretében a hálózati komponensek gyártóinak nyújt majd viszontgaranciákat, melynek indikatív keretösszege legalább 1,5 milliárd EUR. Ez a csomag biztonságot nyújt az említett vállalkozásoknak a termelés felfuttatásához. Az EBB csoport folytatni fogja az energetikai beruházások ütemének felgyorsítását, amint azt a közelmúltban a REPowerEU keretében tette.

A Bizottság 2025 júniusáig egyszerűsíteni fogja az állami támogatási szabályokat a megújuló energia elterjedésének felgyorsítása, az ipar dekarbonizációjának megvalósítása és annak biztosítása érdekében, hogy a tiszta technológiák európai gyártása megfelelő kapacitással rendelkezzen⁶. A Bizottság, teljes mértékben elismerve a tagállamok azon jogát, hogy döntsenek az energiaszerkezetről, a Szerződéssel összhangban és a technológiasemlegességre figyelemmel értékelni fogja a nukleáris ellátási láncokhoz és technológiákhoz nyújtott állami támogatásokat. **A Bizottság iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak a különböző szerződések kialakításához, és azok villamosenergia-vásárlási megállapodásokkal való lehetséges kombinálásához**, összhangban az állami támogatási szabályokkal. Ezzel párhuzamosan a Bizottság 2026-ig új **szabályokat** fogad el **a határokon átnyúló hosszú távú kapacitásfelosztásra** vonatkozóan. Ezek a szabályok még inkább lehetővé teszik a nagy ipari fogyasztók számára, hogy biztosítsák a működésükhöz szükséges villamosenergia-termelést. Ez hozzá fog járulni a határidős piacok fejlődéséhez és a biztonságosabb hosszú távú villamosenergia-ellátáshoz is. Ezen túlmenően a Bizottság ki fogja kérni a tagállamok véleményét egy olyan tiszta rugalmassági eszközről, amely villamosenergia-vásárlási megállapodásokra és a tiszta villamos energia felhasználására vonatkozó ipari kötelezettségvállalásra épül, és amely kialakítása révén – az állami támogatási szabályoknak megfelelően – kellőképpen korlátozza a versenytorzulás és a támogatási verseny kockázatát az egységes piacon.

Az ipari fogyasztók fokozottan képesek arra, hogy a keresletet az olcsó tiszta energia kínálatához igazítsák: többet fogyasztanak, amikor az árak alacsonyak, és kevesebbet fogyasztanak, amikor az árak magasak. A különböző ipari és egyéb fogyasztók igényeire igazodó termékek biztosítása lehetővé teheti az iparágak számára, hogy önkéntes alapon azonnali megtakarításokat érjenek el energiaszámláikon. A Bizottság 2025 negyedik negyedévéig **iránymutatást fog kidolgozni a tagállamok és a kiskereskedők számára a kiskereskedelmi szerződésekben a rugalmasság díjazásának előmozdításáról.**

⁶ A részleteket lásd a 4.3. szakaszban.

Első lépésként a tagállamoknak sürgősen le kell zárniuk az energiaadó-irányelvről⁷ szóló tárgyalásokat annak érdekében, hogy az adóztatási keret jobban elősegítse a villamosítást, és ne ösztönözze a fosszilis tüzelőanyagok használatát. A dekarbonizációba beruházó ipar, és különösen az energiaigényes iparágak rövid távú megsegítése érdekében a tagállamoknak csökkenteniük kell a villamos energia adómértékét, és el kell törölniük az energiához nem kapcsolódó politikákat finanszírozó illetékeket is. Az energiaadó-irányelv lehetővé teszi a villamos energia adómértékének nullára csökkentését az energiaigényes iparágak esetében. E tekintetben a **Bizottság ajánlást fog kiadni** arra vonatkozóan, hogy **költséghatékony módon** miként lehetne hatékonyan csökkenteni az adómértékeket. A Bizottság a hálózati díjakra vonatkozóan **ajánlást és iránymutatást fog előterjeszteni a díjszámítási módszerek harmonizált kialakításáról**, és azok eredményességétől függően új jogszabályra tesz javaslatot.

A hatékony hálózati rendszer biztosítja, hogy az energia a termelésének helyéről arra a helyre áramoljon, ahol arra szükség van, biztosítva, hogy mindenki a lehető legjobb áron részesüljön az energiából. A Bizottság **európai hálózati csomagot** fog előterjeszteni többek között a transzeurópai energiahálózatok egyszerűsítése, a projektek – mindenekelőtt a rendszerösszekötő-projektek – határokon átnyúló integrált tervezésének és megvalósításának biztosítása, az engedélyezés egyszerűsítése, az elosztóhálózat tervezésének javítása, a digitalizáció és az innováció fokozása, valamint a gyártással összefüggő ellátási igények jobb felmérése és rangsorolása érdekében, és figyelembe fog venni a hálózati cselekvési tervben szereplő intézkedéseket is.

Mivel a következő években várhatóan továbbra is a földgáz lesz a villamos energia fő ármeghatározója az EU-ban, a Bizottság készen áll arra, hogy segítse a tagállamokat az állami támogatási intézkedések kialakításában. Ezek lehetővé tennék a tagállamok számára a szélsőséges áremelkedések és a rendkívüli árkörnyezetek kezelését, valamint a villamosenergia-árak függetlenítését a magas gázáraktól, a bevált vészhelyzeti modellek alapján.

2.2. A tiszta energia és a tiszta gyártás bevezetésének felgyorsítása

Az energiaigényes iparágak számára biztosítani kell, hogy a tiszta és megfizethető energiával való ellátásuk stabil és biztonságos legyen. **Alapvető fontosságú a hálózati, az energiatárolási és a megújulóenergia-projektek megvalósításához szükséges engedélyezési idő csökkentése.** Eddig azonban csak hét tagállam jelentette be az új megújulóenergia-irányelv egyszerűsített engedélyezési szabályainak teljes körű átültetését. Ezekben az országokban a projektek megvalósítására gyakorolt hatás egyértelmű és pozitív volt. Minden tagállamnak a lehető legjobban ki kell használnia ezt a lehetőséget, mert ennek köszönhetően nagyobb mennyiségű olcsó villamos energia fog rendelkezésre állni a rendszerben. A Bizottság azonnali intézkedésként támogatni fogja a tagállamokat az energiatermelés engedélyezéséről szóló meglévő jogszabályok átültetésében és végrehajtásában. Meg fogja osztani a bevált gyakorlatokat és az ajánlásokat, és párbeszédet indít az energiatermelés engedélyezésére vonatkozó szabályok végrehajtásáról.

⁷ COM/2021/563 final.

A hosszadalmas engedélyezési eljárások szintén komoly problémát jelentenek a villamosítani kívánó energiaigényes iparágak számára. A Bizottság ezért hamarosan javaslatot tesz **az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabályra, amely konkrét intézkedéseket fog előírni az ipar energiához való hozzáféréseivel és az ipar dekarbonizációjával kapcsolatos engedélyezés terén fennálló akadályok kezelésére**, szem előtt tartva a környezetvédelmi biztosítékok fenntartását és az emberi egészség védelmét. Ezek az intézkedések az engedélyezésről szóló vészhelyzeti rendelet⁸, a megújulóenergia-irányelv⁹, a TEN-E rendelet¹⁰, a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály¹¹ és a „nettó zéró” iparról szóló jogszabály¹² kapcsán szerzett tapasztalatokra fognak épülni. A felgyorsításra alkalmas, egyes előre meghatározott célterületeken és kiemelkedően fontos közérdek fennállása esetén az engedélyezés olyan intézkedésekkel gyorsítható fel, mint a hallgatóságos jóváhagyás alkalmazása bizonyos adminisztratív döntések tekintetében az engedélyezési eljárás során, amennyiben létezik ilyen a nemzeti jogrendszerben, valamint egyablakos ügyintézési pontok létrehozása a fejlesztők számára.

A digitalizáció fontos szerepet játszik az engedélyezési eljárásban. Felgyorsíthatja az eljárásokat, és kiszámíthatóbbá teheti az időbeli ütemezést. A Bizottság a továbbiakban is ösztönözni fogja az adatterek, az uniós úralapú adatok és szolgáltatások, valamint a mesterséges intelligencia használatát annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti hatóságok könnyen hozzáférhessenek a döntéshozatalt megkönnyítő különböző adatkészletekhez, beleértve a geológiai, térbeli, természetes ökoszisztémák feltérképezésére vagy a kibocsátásra vonatkozó adatokat is.

2.3. A gázpiacok megfelelő működésének biztosítása

Az importált földgáz ára közvetlen hatást gyakorol az uniós gáz- és villamosenergia-árakra. Az áringadozás csökkentése és a spekuláció visszaszorítása érdekében a piacoknak megfelelően kell működniük. Teljes körű szabályozási felügyeletre, továbbá az energia- és pénzügyi szabályozó hatóságok közötti szoros együttműködésre van szükség a piaci manipuláció megelőzése és az átláthatóság hiányával, az információs aszimmetriával és a piaci koncentráció kockázatával kapcsolatos esetleges joghézagok megszüntetése érdekében.

E hónap elején **a Bizottság gázpiaci munkacsoportot hozott létre, melynek feladata, hogy átfogóan megvizsgálja az uniós földgázpiacokat**, és szükség esetén intézkedéseket hozzon azok optimális működésének biztosítása és a piaci alapú árképzést torzító kereskedelmi gyakorlatok megelőzése érdekében, az energiaválság tanulságaira építve. A Bizottság széles körű konzultációt fog indítani az érdekelt felekkel annak felmérése érdekében, hogy szükség van-e további jogszabály-módosításokra a teljeskörű és zökkenőmentes szabályozási felügyelet biztosítása, az energiapiaci és a pénzügyi piaci szabályok (MiFID/REMIT¹³) összehangolása és megerősítése, valamint az energiapiacokon kereskedő vállalatok

⁸ A Tanács (EU) 2022/2577 rendelete.

⁹ Az (EU) 2023/2413 irányelv.

¹⁰ Az (EU) 2022/869 rendelet.

¹¹ Az (EU) 2024/1252 rendelet.

¹² Az (EU) 2024/1735 rendelet.

¹³ Az (EU) 2011/1227 rendelet; az (EU) 2014/65 irányelv.

adminisztratív terheinek csökkentése (egységes jelentéstétel) érdekében. A konzultáció kiterjed majd a szabályozási struktúra különböző szempontjaira¹⁴, az energiaszabályozók és a pénzügyi szabályozók által követett közös felügyeleti megközelítésre, valamint az összes érintett piaci adatot tartalmazó közös harmonizált adatbázis létrehozására, amelyhez valamennyi szabályozó teljeskörűen hozzáférhet. A Bizottság erről 2025 negyedik negyedévéig jelentést készít.

Emellett a tagállamok közötti koordináció javítása és a rugalmasabb feltöltési ütemtervek – a Bizottság támogatásával – hozzájárulhatnak a **gáztárolók feltöltésével** összefüggő rendszerterhelés csökkentéséhez, illetve a piaci torzulások elkerüléséhez, ezáltal előmozdítva az előnyösebb beszerzési feltételek melletti feltöltést és az ellátásbiztonságot.

Kiemelt intézkedések – A megfizethető energiához és infrastruktúrához való hozzáférés	Ütemterv
A megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv	2025 első negyedéve
Az EBB kísérleti programja, amely pénzügyi garanciákat kínál a villamosenergia-vásárlási megállapodások keretében termelt villamos energia vásárlói – kiemelten a kkv-k és az energiaigényes iparágak – számára	2025 második negyedéve
Jogalkotási javaslat a földgáztárolási rendelet kiterjesztéséről	2025 első negyedéve
A tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretrendszere	2025 második negyedéve
A hálózati díjakról szóló ajánlás	2025 második negyedéve
Az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály: Az ipar energiához való hozzáféréssel és az ipar dekarbonizációjával összefüggő engedélyezési eljárások felgyorsítása	2025 negyedik negyedéve
Az energiaadóztatásról szóló ajánlás	2025 negyedik negyedéve
Iránymutatás a különböző szerződések kialakításáról, beleértve a különböző szerződések és a villamosenergia-vásárlási megállapodások kombinálását is	2025 negyedik negyedéve
Iránymutatás a kiskereskedelmi szerződésekben a rugalmasság díjazásának előmozdításáról	2025 negyedik negyedéve
Európai hálózati csomag	2026 első negyedéve
KPI – A gazdaság egészének villamosítására vonatkozó mutató növelése a jelenlegi 21,3 %-ról 32 %-ra 2030-ig ¹⁵ KPI – 2030-ig évente 100 GW megújulóenergia-kapacitás telepítése ¹⁶	

¹⁴ Beleértve az úgynevezett kiegészítő tevékenységre vonatkozó mentesség alkalmazására vonatkozó paramétereket, a tőzsdei kereskedés szüneteltetésére és a pozíciós limitekre vonatkozó szabályokat, a kereskedési helyszínekre és a piaci szereplőkre vonatkozó követelményeket, valamint az azonnali piacok működésének egyes szempontjait (pl. a pénzügyi szabálykönyvhöz hasonló követelmények alkalmazása az azonnali energiatőzsdékre).

¹⁵ Eurostat adatok, megjelentek az SWD(2025)11 final dokumentumban.

¹⁶ Eurostat:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_inf_epc__custom_15272393/default/table?lang=en.

3. Vezető piacok: a tiszta kínálat és kereslet fellendítése

A dekarbonizált termékek ösztönzéséhez a keresleti oldalon is konkrét intézkedésekre van szükség. A vállalkozások csak akkor fogják megvalósítani a szükséges beruházásokat, ha biztosak lehetnek afelől, hogy termékeiknek van piaca.

A tisztaipar-megállapodás meg fogja teremteni a dekarbonizált termékek iránti kereslet növelésének feltételeit. Az európai tiszta technológiák és termékek vezető piacainak létrehozása révén az EU globális vezető szerepet fog betölteni a tiszta átállásban. A vezető piacok versenyképesebbé teszik az EU-t a kulcsfontosságú tiszta ágazatokban is, garanciákat nyújtva a tiszta termékek fenntartható gyártásához és a foglalkoztatáshoz. A vezető piacok méretgazdaságossági előnyöket eredményeznek, csökkentik a költségeket, és hozzáférhetőbbé teszik a fenntartható alternatívákat a fogyasztók és a vállalkozások számára egyaránt. A megnövekedett kereslet arra ösztönzi az iparágakat, hogy felgyorsítsák a tisztább és a körforgásosságot jobban előtérbe helyező termelési módszerekre való átállásukat, ami több környezeti és gazdasági előnnyel jár.

Az új intézkedések kiegészítik a leválasztott szén-dioxid piacának létrehozására irányuló célkitűzést, melynek megvalósítására az EU régóta törekszik. Az ipari szén-dioxid-gazdálkodási stratégia¹⁷ végrehajtása üzleti szempontból kedvezőbbé fogja tenni a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel küzdő ágazatok fennmaradó kibocsátásainak kompenzálását szolgáló tartós szén-dioxid-eltávolítást, amit az ETS-irányelv¹⁸ 2026-os felülvizsgálata figyelembe fog venni. Olyan intézkedéseket fogunk kidolgozni, melyek a leválasztott szén-dioxidnak a termékek szélesebb körében történő felhasználásának elismerésére, valamint annak megelőzésére irányulnak, hogy a beágyazott szén-dioxid-kibocsátást kétszeresen számolják el, amennyiben a hulladékégetés bekerülne az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerébe (ETS). Emellett a Bizottság támogatni fogja a kis méretű moduláris reaktorok (SMR-ek) fejlesztésének és telepítésének felgyorsítását.

3.1. Nem árjellegű kritériumok a közbeszerzésben és a magánvásárlások ösztönzése

A közbeszerzési politikák hatékony eszközt jelentenek a piacra lépés akadályainak leküzdéséhez, valamint a fenntartható és reziliens ipari ökoszisztémák, a munkahely- és az értékteremtés támogatásához az EU-ban. A fenntarthatóságra és a rezilienciára vonatkozó termékkövetelmények és nem árjellegű kritériumok, valamint az uniós tartalomra vonatkozó kritériumok – amelyek összhangban állnak az Unió nemzetközi jogi kötelezettségvállalásaival – képesek összehangolni a nemzeti kiadásokat az EU tágabb dekarbonizációs és versenyképességi menetrendjével, biztosítva, hogy a közkiadások az innovációt, a fenntarthatóságot, a jólétet és a minőségi munkahelyek teremtését szolgálják. Ez egyúttal határozottan arra ösztönözné a gyártókat, hogy felfuttassák a fenntartható és reziliens termelést.

Az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály reziliencia- és fenntarthatósági kritériumokat fog bevezetni az energiaigényes ágazatok tiszta európai energiával való ellátásának előmozdítása érdekében. Ezek a kritériumok (pl. tiszta, reziliens, körforgásos, kiberbiztonságos) növelni fogják az EU-ban előállított tiszta termékek iránti keresletet, építve a tiszta technológiákra vonatkozó „nettó zéró” iparról szóló jogszabály

¹⁷ COM(2024) 62 final: Ez megköveteli a tagállamoktól, hogy a „nettó zéró” iparról szóló jogszabály végrehajtásával összefüggésben a leválasztási projekteket stratégiai fontosságúnak ismerjék el, az olaj- és gázipari vállalatoktól pedig azt, hogy 2030-ig 50 millió tonna szén-dioxid-tárolási kapacitást biztosítsanak.

¹⁸ Az (EU) 2023/959 irányelv.

tapasztalataira, előmozdítva az innovációt, valamint az uniós környezetvédelmi és szociális normákat, és egyenlő versenyfeltételeket biztosítanak. Ez kiterjeszhetné a nem árjellegű kritériumok alkalmazását az uniós költségvetésre, a nemzeti támogatási programokra, valamint a köz- és magánbeszerzésekre, ami az energiaigényes iparágak javát szolgálná¹⁹.

Az említett jelzésértékű azonnali intézkedésen túlmenően a Bizottság 2026-ban javaslatot fog tenni a közbeszerzési keret felülvizsgálatára. Ez lehetővé fogja tenni fenntarthatósági, reziliencia- és európai preferenciakritériumok alkalmazását a stratégiai ágazatokat érintő uniós közbeszerzésekben. A felülvizsgálat egységes szerkezetbe foglalja és egyértelművé teszi a különböző jogszabályok közbeszerzési rendelkezései közötti kölcsönhatásokat, ami egyszerűsíteni fogja az ajánlatkérő szervek számára e kritériumok alkalmazását. A közigazgatás minden szintjén – a nemzetitől a helyi szintig – elő kell segíteni e kritériumok alkalmazását. Az említett kritériumok a magánbeszerzések ösztönzésére is ki fognak terjedni olyan intézkedések révén, mint az életciklus-alapú szén-dioxid-kibocsátási előírások.

A magánbeszerzések jelentősen alakíthatják a keresletet. A világ más részein követett gyakorlathoz hasonlóan, és a Draghi-jelentésben ajánlottaknak megfelelően, a Bizottság értékelné fogja, hogy miként építhetők be követelmények és nem árjellegű kritériumok a termékekre vonatkozó olyan jogszabályokba, mint például az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó acélgyártásról, a megújuló energiaforrásokról vagy a személygépkocsik és vállalati flották fenntartható akkumulátorcelláiról szóló jogszabályokba, valamint az építési szabályzatokba. Egyértelmű kapcsolatnak kell lennie a dekarbonizációt elősegítő ösztönzők és az ipar körforgásossági erőfeszítései között. Az ipari termékek címkézése a megfelelő ösztönzőkkel együtt hatékony eszköz a dekarbonizált gyártásra való átállás felgyorsítására és annak biztosítására, hogy a gyártók profitálhassanak a „zöld prémiumból” és dekarbonizációs beruházásaik megtérüljenek. E címkének a közbeszerzéssel való összekapcsolása ösztönözní fogja a gyártókat a címke használatára.

Az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály – mindennemű átfedést elkerülve – önkéntes, az ipari termékek karbonintenzitását feltüntető címkét fog bevezetni, amely az ETS-adatokat használó egyszerű módszertanon, valamint a CBAM-módszertanon fog alapulni. A karbonintenzitás mérésére irányuló nemzetközi munkában való további szerepvállalást erre kell alapozni. Ennek mihamarabbi megvalósítását a Bizottság 2025-ben az acélgyártás területén fogja kezdeni. E munka az iparág által szolgáltatott meglévő adatokon fog alapulni. A Bizottság az építési termékekről szóló rendelet²⁰ alapján létrehozza a cement karbonintenzitását feltüntető címkét, és hamarosan szabványosítási kérelmet nyújt be. E címkéssel az ipari termelők feltüntethetik ipari termelésük karbonintenzitását, és célzott ösztönzőkben részesülhetnek, például a tiszta acél előállításához. E címkéket a tagállamok az állami támogatási szabályokkal összhangban adóösztönzők és egyéb támogatási programok kialakításához is felhasználhatják.

Ezzel párhuzamosan a Bizottság folytatni fogja az **átfogó életciklus-értékelések kidolgozását**, adott esetben az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabályban meghatározott önkéntes címke alapján. A fogyasztók a hatályos jogszabályoknak (pl. a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletnek²¹, az építési termékekről szóló rendeletnek és az olyan ágazati jogszabályoknak, mint az akkumulátorokról vagy épületekről szóló jogszabályoknak) köszönhetően is tájékozódhatnak majd az érintett termékek szénlábnyomáról a címkék segítségével.

¹⁹ Lásd: Ipari Dekarbonizációs Bank.

²⁰ Az (EU) 305/2011 rendelet.

²¹ Az (EU) 2024/1781 rendelet.

E dekarbonizációs ösztönzők megerősítéséhez foglalkozni kell azzal, hogy az EU-ban és nemzetközi szinten számos különböző szén-dioxid-elszámolási módszer terjedt el, ami zavart okoz a tisztább termékek fejlesztése terén vezető szerepet betöltő uniós vállalatok számára. A Bizottság arra fog törekedni, hogy **egyszerűsítse és harmonizálja a szén-dioxid-elszámolási módszereket**, és hogy 2025 negyedik negyedévéig azonosítsa a kiemelt területeket, valamint az egyszerűsítés, a harmonizáció és a megbízható ellenőrzés lehetséges módjait.

3.2. A megújuló és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén elterjedésének előmozdítása

A hidrogén központi szerepet játszik az EU energiarendszerének dekarbonizációjában, különösen a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel küzdő ágazatokban, amelyekben a villamosítás még nem életképes opció. Alapvető fontosságú, hogy a szabályozási keret egyértelmű legyen. **A Bizottság ezért 2025 első negyedévében elfogadja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénről szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktust**, hogy lényegretörően tisztázza az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállítására vonatkozó szabályokat, jogbiztonságot nyújtva a beruházók számára.

Az uniós hidrogéntermelés kockázatmentesítése és elterjedésének felgyorsítása érdekében a Bizottság 2025 harmadik negyedévében egy harmadik pályázati felhívást fog közzétenni, melynek 1 milliárd EUR-ig terjedő költségvetését az Európai Hidrogénbank biztosítja, és a tagállamokat a Bizottság arra fogja ösztönözni, hogy használják a Bizottság „aukció mint szolgáltatás” platformját, mely megkönnyíti a fel nem használt uniós források felhasználását.

Emellett az Európai Hidrogénbank keretében 2025 második negyedévében életbe lépő hidrogénmechanizmus mozgósítani fogja és össze fogja kapcsolni a vásárlókat és a szállítókat, hozzárendeli a szereplőkhöz a finanszírozási és kockázatmentesítési eszközöket, hogy megkönnyítse az átvevők hidrogén és hidrogénalapú üzemanyagok iránti keresletének összesítését a nehezen dekarbonizálható ipari ágazatokban és a szállításban, például a tengeri és a légi szállítási ágazatban.

A nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokról szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus felülvizsgálatának előkészítése érdekében a Bizottság tanulmányt készít a hidrogén-keretrendszer hatékonyságának értékelése és a megújulóhidrogén-termelés növelését hátráltató akadályok azonosítása céljából. A Bizottság emellett folyamatosan segíti az érdekelt feleket a tanúsítási folyamatban, nevezetesen egy rendszeresen frissített online „Kérdések és válaszok” felülettel.

Kiemelt intézkedések – Vezető piacok: a tiszta kínálat és kereslet fellendítése	Ütemterv
Felhatalmazáson alapuló jogi aktus az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénről, amely szabályozási biztonságot teremt az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállítói számára	2025 első negyedéve
Az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály: „Karbonszegény termék” címke létrehozása A fenntarthatóságra, a rezilienciára, valamint a minimális uniós tartalomra vonatkozó követelmények alkalmazása a stratégiai ágazatokban lefolytatott köz- és magánbeszerzésekben a karbonszegény termékek vezető piacainak biztosítása céljából	2025 negyedik negyedéve

Közlemény és jogalkotási javaslat a vállalati járműflották környezetbarátabbá tételéről	2025/2026
A közbeszerzési irányelvek felülvizsgálata a nem árjellegű kritériumok általános alkalmazása céljából	2026 negyedik negyedéve
KPI – A tiszta technológiai termékek Unióban előállított kulcsfontosságú komponenseinek uniós piaci részesedése eléri 40 %-ot²² KPI – A tisztaiipar-megállapodás hatálya alá tartozó termékek külső sebezhetőségi index (EXVI)²³ alapján mért külső sebezhetőségének csökkentése a jelenlegi 0,19-ről.	

4. Köz- és magánberuházások

Gazdaságunk tiszta átállásához jelentős beruházásokra lesz szükség. Az EU-nak az előző évtizedhez képest mintegy 480 milliárd EUR-val kell növelnie az energiába, az ipari innovációba, a növekvő innovatív vállalkozásokba és a szállítási rendszerbe történő éves beruházásait²⁴. Ebben kulcsfontosságú a magántőke mobilizálása és tőkeáttételes felhasználása. Ehhez tartósan stabil szabályozási környezetre, a dekarbonizációt célzó állami ösztönzőkre és hatékony szakpolitikai koordinációra van szükség.

Az ebben a finanszírozási időszakban az európai zöld megállapodást támogató, éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekhez hozzájáruló uniós költségvetés tapasztalataira építve a következő többéves pénzügyi keret a tiszta gazdaságra való átállás kulcsfontosságú előmozdítója lesz. A tervezett **Versenyképességi Alap** a következő többéves pénzügyi keretben jelentős támogatást nyújt majd az innovatív iparnak a fenntartható beruházásokhoz, valamint egyablakos ügyintézését biztosít az uniós finanszírozáshoz való egyszerűsített hozzáférés érdekében. Az európai hozzáadott értékkel rendelkező projektekre, például a tiszta technológiákra fog összpontosítani, miközben támogatja az ipar dekarbonizációját is. Az uniós források számottevő további beruházásokat fognak biztosítani az energiaunió kiteljesítéséhez szükséges infrastruktúrába és konnektivitásba. A Bizottság stratégiát fogad el a **meztakarítási és beruházási unióról**, hogy lehetővé tegye a magántőke befektetési célú mobilizálását. Ez Európát az ipar dekarbonizációjába és a tiszta technológiákba történő beruházások vezető célterületévé teszi.

Az EU ipara számára biztosítani kell a tőkéhez való azonnali hozzáférést. A mielőbbi segítségnyújtás érdekében a tisztaiipar-megállapodás több mint 100 milliárd EUR-t fog mobilizálni az EU-beli tiszta gyártás üzleti vonzerejének növelésére, beleértve további 1 milliárd EUR összegű garanciát a jelenlegi többéves pénzügyi keretből.

A Bizottság lépéseket fog tenni 1. az uniós szintű finanszírozás megerősítése, 2. a magánberuházások tőkeáttételes felhasználása és 3. a tisztaiipar-megállapodás célkitűzéseinek

²² Az (EU) 2024/1735 rendelet 42. cikke.

²³ Az Európai Bizottság külső sebezhetőségi indexéről (EXVI) az egységes piac versenyképességéről szóló éves jelentés fog beszámolni. Ez az eszköz az EU külső gazdasági sokkhatásokkal szembeni sebezhetőségét értékeli. Az EXVI részletes kereskedelmi adatok felhasználásával értékeli a függőségeket, a versenypozíciókat és a gazdasági kitettséget, ezáltal segíti a megalapozott szakpolitikai döntéshozatalt és az ipari reziliencia előmozdítását. Az EXVI nyomon követi az uniós tisztaiipar-megállapodásban foglalt célok felé tett előrehaladást, melyek a kulcsfontosságú ágazatok sebezhetőségének csökkentését hivatottak biztosítani. 0 = alacsony sebezhetőség, 1 = magas sebezhetőség.

²⁴ SWD(2023) 68 final – 2021 és 2030 között.

támogatására nyújtott állami támogatás, valamint más nemzeti támogatási programok hatékonyságának növelése érdekében.

4.1. Az uniós szintű finanszírozás megerősítése

Az Innovációs Alap megbízható eszköznek bizonyult az uniós iparágak számára az ipar dekarbonizációjára és a tiszta technológiák gyártására irányuló projektek finanszírozásához. Hatásának növelése érdekében további finanszírozási lehetőségeket kell biztosítani az Innovációs Alap keretében kiválasztott azon projekteknek nyújtott támogatás növelésére, amelyek a STEP-rendelet²⁵ alapján szuverenitási pecsétet kaptak. A Bizottság fel fogja mérni az ezt elősegítő lehetőségeket, többek között a meglévő finanszírozási eszközök közötti szinergiák fokozását, abból a célból, hogy maximalizálni lehessen az uniós régiókban az Innovációs Alap STEP-peccéttel rendelkező projektjeinek finanszírozását. Ezzel párhuzamosan a Bizottság törekedni fog az Innovációs Alapból történő finanszírozás és a nemzeti finanszírozás kritériumainak szorosabb összehangolására, ami felgyorsítja az állami támogatások jóváhagyását azon tagállamok számára, amelyek STEP-peccéttel rendelkező projekteket kívánnak támogatni. Ez egyértelműsíteni fogja a folyamatot, és a tagállamokat több nemzeti forrás elkülönítésére fogja ösztönözni.

Emellett a Bizottság javaslatot fog tenni az Ipari Dekarbonizációs Bank létrehozására, mely 100 milliárd EUR összegű finanszírozást tesz elérhetővé az Innovációs Alap forrásaiból, az ETS egyes részeiből származó további bevételekből és az InvestEU felülvizsgálatából. Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió a gazdaságunkat alakító és átállásainkat ösztönző innovációba és technológiákba ruházzon be, a bank a jövőben létrehozandó Versenyképességi Alap irányítása alá kerül. Az ETS-irányelv 2026-os felülvizsgálata előtt a Bizottság **2025-ben 1 milliárd EUR összegben kísérleti aukciót fog indítani különböző ágazatokban a kulcsfontosságú folyamatok dekarbonizációja céljából** az ipar dekarbonizációjának és a villamosításnak a támogatása érdekében, az Innovációs Alap keretében rendelkezésre álló források és az „aukció mint szolgáltatás” kombinálásával.

Az Ipari Dekarbonizációs Bank maximalizálni fogja a kibocsátáscsökkentést. A bank az EU ETS architektúrájának részeként az e célra fenntartott ETS kibocsátási egységeket fogja felhasználni projektek támogatására, aminek kritériuma a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, ezáltal lehetővé téve a különböző iparágakban a technológiasemleges támogatást, többek között karboncsökkentési célú szerződések révén. A bank biztosítani fogja a versenyeztetési kiválasztást és a támogatások tagállamok közötti méltányos elosztását. A bank ki fogja egészíteni az ETS-árjelzést, és segíteni fogja a tőke- és az operatív kiadások terén fennálló finanszírozási hiány áthidalását.

A Bizottság 2025-ben 6 milliárd EUR-t tervez lekötni az Innovációs Alapból, többek között a tiszta technológiákra, az akkumulátorgyártásra, a Hidrogénbankra és az ipar dekarbonizációjára. A Bizottság emellett felkéri a tagállamokat, hogy fokozottabban éljenek a vissza nem térítendő támogatások és az „aukciók mint szolgáltatás” bevált modell lehetőségével, hogy az uniós és nemzeti erőforrásokat egy harmonizált, az állami támogatásokkal összeegyeztethető, versenyeztetési kiválasztás keretében vonhassák össze. Németország, Ausztria, Litvánia és Spanyolország erőfeszítéseikkel élen jártak e tekintetben

²⁵ Az (EU) 2024/795 rendelet.

azáltal, hogy további forrásokat szabadítottak fel a nem biológiai eredetű megújuló közlekedési célú üzemanyagokkal kapcsolatos hidrogénprojektek számára.

Általánosabban fogalmazva, a Bizottság védelmezni fogja az EU stratégiai érdekeit azáltal, hogy a releváns pályázati felhívásokban egyre inkább érvényre juttatja az ipar dekarbonizációjával összefüggő igényeket, fokozottan alkalmazza a rezilienciakritériumokat a pályázati felhívásokban, vagy korlátozza harmadik országok részvételét az érzékeny kutatási projektekből.

A kutatás és az innováció (K+I) kulcsfontosságú szerepet játszik a tiszta technológiák, a tiszta energia és a dekarbonizált gyártás következő generációjának előmozdításában az EU-ban. A Bizottság a 2026–2027-es munkaprogram keretében **Horizont Európa kiemelt pályázati felhívást** fog közzétenni mintegy 600 millió EUR összegben a megvalósításra alkalmas projektek támogatására. E felhívással elő kívánja mozdítani a kutatási és innovációs keretprogram és az Innovációs Alap közötti szinergiákat, és olyan projektportfóliót kíván kialakítani, amely a K+I-től a bevezetésig a projektek valamennyi fázisát felöleli. Emellett a magfúzió – mint innovatív, dekarbonizált jövőbeli energiaforrás – támogatása érdekében a Bizottság javaslatot fog tenni egy fúziós stratégiára, amely magában foglalja a köz- és magán-szféra közötti partnerségek (PPP-k) létrehozását a kereskedelmi hasznosítás felgyorsítása érdekében.

4.2. A magánbefektetések tőkeáttételes felhasználása

Az InvestEU alap jelenleg a magánfinanszírozás tőkeáttételes felhasználásának fő uniós szintű eszköze. Az EBB csoport, a nemzetközi pénzügyi intézmények és a nemzeti fejlesztési bankok által együttesen működtetett alap több mint 280 milliárd EUR összegű kiegészítő finanszírozást mobilizált az EU gazdasága számára.

A Bizottság előterjeszti az InvestEU-rendelet módosítását az InvestEU kockázatviselési képességének növelése érdekében. Ez az egyszerűsítési javaslat biztosítani fogja az Európai Stratégiai Beruházási Alapból származó többletek, valamint a korábbi pénzügyi eszközökből befolyó bevételek újrafelhasználását, és megkönnyíti a tőketámogatást. A javaslat a jelenlegi többéves pénzügyi keret végéig mintegy 50 milliárd EUR összegű további finanszírozást és beruházást **fog mozgósítani** az olyan kulcsfontosságú uniós szakpolitikai prioritásokba, mint az ipari folyamatok korszerűsítése, a tiszta technológiák gyártása és bevezetése, az energetikai infrastrukturális projektek finanszírozása, a tiszta mobilitást szolgáló megoldások vagy a hulladékcsökkentés és az újrafeldolgozás. Az InvestEU meglévő garanciaeszközeit az EBB csoport is fel fogja használni, részben a Tiszta Technológia Garanciaeszközzel összefüggésben. A tisztaipar-megállapodás hatálya alá tartozó területekre irányuló finanszírozás további növelése céljából az érdekelt tagállamokat arra ösztönözzük, hogy forrásaikat mielőbb csoportosítsák át az InvestEU tagállami komponensébe.

A Bizottság emellett az EBB csoporttal együtt új kezdeményezéseket fog kidolgozni a tisztaipar-megállapodás kiemelt célágazatai számára, amelyek támogatása adott esetben az InvestEU keretében fog megvalósulni. Az EBB csoport az éghajlatváltozás elleni küzdelem egyik legnagyobb finanszírozója, és jelentős szerepet játszhat a további magánfinanszírozás biztosításában. A versenyképességi iránytűben bejelentetteknek megfelelően a Bizottság együtt fog működni az EBB csoporttal és a magánbefektetőkkel a forráshiány megszüntetésére szolgáló TechEU beruházási program bevezetése érdekében, amely támogatja a diszruptív innovációt, megerősíti Európa ipari kapacitását és a növekvő innovatív vállalkozásokat, amelyek innovatív technológiákba, például a mesterséges intelligenciába, tiszta technológiába,

kritikus fontosságú nyersanyagokba, energiatárolásba, kvantum-számítástechnikába, félvezetőkbe, élettudományokba és neurotechnológiába ruháznak be. Az EBB továbbra is új megközelítéseket fog kidolgozni a tiszta átállásba beruházó európai vállalatok támogatására. Példaként említhetők a dekarbonizációs eredményeket ösztönző mechanizmusok.

4.3. A tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretrendszere, valamint egyéb támogatások és könnyítések

A nemzeti szintű támogatás, beleértve az állami támogatást és az adóösztönzőket is, döntő szerepet játszik a dekarbonizációs és körforgásossági erőfeszítésekben azáltal, hogy pénzügyi támogatást nyújt és csökkenti a beruházásokat gátló akadályokat. Ezek az intézkedések nemcsak a fenntartható projektek gazdasági életképességét erősítik, hanem a magánszektorból származó források tőkeáttételes felhasználását is.

A tisztaipar-megállapodás új állami támogatási keretrendszere lehetővé teszi a magánbefektetések bevonásához szükséges és arányos állami támogatást. Ennek érdekében hosszabb, 5 éves tervezési horizontot biztosít a tagállamok számára, a vállalkozások számára pedig kiszámíthatóbbá teszi a tisztaipar-megállapodás célkitűzéseire hozzájáruló projektekbe történő beruházásokat. Az új keretrendszer alapvetően hozzá fog járulni az állami támogatási szabályok egyszerűsítéséhez a tisztaipar-megállapodás célkitűzéseinek előmozdítása érdekében, miközben megőrzi az egyenlő versenyfeltételeket és az európai kohéziót.

Az egyszerűsített és rugalmas szabályok lehetővé fogják tenni az állami támogatási intézkedések gyors jóváhagyását a dekarbonizációs projektek – elsősorban az európai kiválasztási eljárás keretében kiválasztott ilyen projektek –, valamint a tisztatechnológia-projektek esetében, elkerülve az indokolatlan versenytorzulásokat az egységes piacon. A keretrendszer – az ideiglenes válság- és átállási keret tapasztalataira építve – „standard” opciókat fog bevezetni a tagállamok számára, amelyekkel egyszerűen bizonyíthatják az összeegyeztethetőséget, és lehetővé teszi a támogatási összegek meghatározására szolgáló egyszerűsített módszerek szélesebb körű alkalmazását az összetett egyedi értékelések helyett. A keretrendszer lehetővé fogja tenni továbbá az olyan konkrét technológiákra vonatkozó külön támogatási programokat, mint a szél- és napenergia, és még inkább elő fogja segíteni az energiarendszer dekarbonizációját felgyorsító, nem fosszilis alapú rugalmasságra vonatkozó intézkedések és kapacitásmechanizmusok támogatását. A tisztatechnológiai termékek, például az akkumulátorok és a megújuló technológiák további gyártásának támogatását az egyes stratégiai „nettó zéró” berendezések gyártási kapacitásába történő beruházásokra vonatkozó szabályok aktualizálása is lehetővé fogja tenni.

Alapvető fontosságú a meglévő állami támogatási szabályok egyszerűsítése. **Az általános csoportmentességi rendelet közelgő felülvizsgálata** jelentősen csökkenteni fogja a vállalkozásokra és a tagállamokra nehezedő bürokratikus terhet, és elő fogja segíteni az ipar szükséges támogatását, miközben megőrzi az egységes piac integritását. Ezzel párhuzamosan **a Bizottság értékeli a kezességvállalásról szóló közleményt**, aminek keretében megvizsgálja, hogy a közlemény továbbra is kellően egyértelmű és kiszámítható keretet biztosít-e az állami garanciák nyújtásához. Az állami garanciák hatékony támogatási eszközt jelenthetnek a magánfinanszírozás tőkeáttételes felhasználására, miközben kevésbé terhelik az állami forrásokat a közvetlen vissza nem térítendő támogatással szemben. **A Bizottság emellett szorosán együtt fog működni a tagállamokkal az új, közös európai érdeket szolgáló fontos**

projektek tervezésének felgyorsítása, valamint az ipar dekarbonizációját és a tiszta technológiák EU-beli gyártását támogató eszköz hatékonyságának megerősítése érdekében. Új támogató központot fog létrehozni a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek mielőbbi elindításához. A Bizottság együtt fog működni az EBB-vel is annak érdekében, hogy **egyablakos ügyintézés** alakítson ki a támogatási kérelmek benyújtására és a strukturált pénzügyi eszközökkel kapcsolatos tanácsadásra.

Az állami támogatási szabályokon túlmenően a Bizottság készen áll arra is, hogy informális iránymutatást nyújtson a vállalatoknak **az uniós prioritások megvalósításához hozzájáruló együttműködési projektek** antitröszt szabályokkal való **összeegyeztethetőségéről**, különös tekintettel az innovációval, a dekarbonizációval és az EU gazdasági biztonságával kapcsolatos projektekre. Ezen túlmenően az összefonódások értékelésére vonatkozó iránymutatást felül kell vizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy jobban integrálódjanak a versenyelemzésbe az összefonódások azon hatásai, amelyeket a fenntartható termékek megfizethetőségére és a tiszta innovációra, a fenntartható előnyökkel járó hatékonyságnövelésre, valamint az innovációra, a rezilienciára és a verseny beruházási intenzitására gyakorolnak egyes stratégiai ágazatokban.

Végezetül, az adópolitikák kulcsfontosságú ösztönzőt jelentenek a tisztaipar-megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez. Nem részesíthetik előnyben a fosszilis tüzelőanyagokat a tiszta energiával szemben. **A Bizottság javasolni fogja a tagállamoknak, hogy alakítsanak ki a tiszta üzleti modellt támogató társaságiadó-rendszert.** Az intézkedések meghatározhatnak **rövidebb értékcsökkenési időszakokat** a tiszta technológiai eszközökre, lehetővé téve a vállalkozások számára a költségek gyors leírását és a magas induló beruházásokat ellensúlyozó adókedvezmények igénybe vételét, valamint tartalmazhatják a stratégiai ágazatokban működő vállalkozások számára a tiszta átállással összefüggő **adójóváírások** alkalmazását, hogy pénzügyileg vonzóbbá tegyék a dekarbonizált gyakorlatokba való beruházást. Amennyiben az ilyen intézkedések állami támogatást is érintenek, az új állami támogatási keretrendszer beépíti ezeket az eszközöket az összeegyeztethetőségi szabályaiba. Az említett adóintézkedések további intézkedésekkel egészülnek ki **a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának csökkentése és fokozatos megszüntetése** érdekében, például a 2025. évi európai szemeszter keretében. A növekedés és az új innovatív vállalkozásokba történő beruházások megkönnyítése érdekében a Bizottság javaslatot fog tenni a 28. rendszerre, amely egyszerűsíteni fogja az alkalmazandó szabályokat.

Kiemelt intézkedések – Köz- és magánberuházások	Ütemterv
Az InvestEU kockázatviselési képességének növelése	2025 első negyedéve
Közös európai érdeket szolgáló fontos projektek tervezéstámogató központja	2025
A tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretrendszere	2025 második negyedéve
Ajánlás a tagállamok számára a tisztaipar-megállapodás támogatását szolgáló adóösztönzők elfogadásáról	2025 második negyedéve
A Horizont Európa kiemelt pályázati felhívása	2025 negyedik negyedéve

Kísérleti aukció az Innovációs Alap keretében	2025
Ipari Dekarbonizációs Bank	2026 második negyedéve
Az EBB csoporttal és a magánszektorral közös, növekvő innovatív vállalkozásokat célzó TechEU beruházási program	2026
KPI: Az ipari átállást támogató beruházások összvolumenének növelése 52,7 milliárd EUR-ról ²⁶	

5. A körforgásos gazdaság motorja: az anyagokhoz és erőforrásokhoz való biztonságos hozzáférés

Európa nyersanyag- és másodnyersanyag-beszerezéseit fokozottabban stratégiai szempontoknak kell vezérelniük, hogy drasztikusan csökkenthessük a megbízhatatlan beszállítókkal szembeni kitettségünket, és megelőzhessük az ellátási zavarokat. A körforgásos jellegnek minden eddiginél jobban kell előmozdítania az innovációt.

Azáltal, hogy a körforgásos jelleget dekarbonizációs stratégiánk középpontjába helyezi, az EU nemcsak javítja az alapvető anyagok megfizethetőségét és hozzáférhetőségét, hanem csökkenti függőségeinket is, mivel az anyagokat újrahasznosítják, újragyártják, újrafeldolgozzák és hosszabb ideig a gazdaságban tartják. Az európai újragyártási piac körforgásos potenciálja az előrejelzések szerint a jelenlegi 31 milliárd EUR-ról 2030-ra 100 milliárd EUR-ra bővül és 500 000 új munkahelyet teremt. Ez fenntarthatóbbá fogja tenni Európa ipari termelését, felgyorsítja a dekarbonizációt és fokozza az erőforrás-biztonságot.

5.1. A kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet gyors végrehajtása

A kettős átálláshoz elengedhetetlen kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében, amelyek tekintetében az EU néhány harmadik országbeli beszállítótól függ, a Bizottság prioritásként fogja kezelni a **kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet végrehajtását**. Ennek része a stratégiai projektek első listájának 2025 márciusában történő elfogadása, melynek célja az ellátás teljes értékláncban való diverzifikálásának biztosítása, valamint az ilyen projektekhez nyújtott állami és magán pénzügyi támogatáshoz való hozzáférés megkönnyítése.

Az AggregateEU mechanizmussal kapcsolatos tapasztalataira építve a Bizottság keresletösszesítési platformot és megfeleltetési mechanizmust fog létrehozni a stratégiai fontosságú nyersanyagok számára. Második lépésként – a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályt kiegészítve és a Draghi-jelentés ajánlásaival összhangban – a Bizottság létre fogja hozni a **kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai uniós központot**, amely a tagállamokkal együttműködve közös nyersanyagbeszerzéseket bonyolítana le az érdekelt vállalatok nevében. A központ egyéb feladatai a stratégiai készletek koordinálásához, az ellátási lánc nyomon követéséhez és olyan pénzügyi termékek tervezéséhez

²⁶ https://investeu.europa.eu/investeu-programme/investeu-fund/investeu-indicators_en#key-indicators-selection.

kapcsolódhatnak, amelyek előmozdítják az upstream ellátásba történő befektetéseket az EU-ban és a harmadik országokban.

5.2. Körforgásos gazdaság

Az uniós ipar élen jár a körforgásosság terén. Ezeknek az erőfeszítéseknek azonban jelenleg gátat szab, hogy nincs megfelelő méretű egységes piaca a hulladékoknak, a másodlagos nyersanyagoknak és az újrafelhasználható anyagoknak, és hiányoznak a vezető piacok. E hiányosság kezelése érdekében a Bizottság továbbra is együtt fog működni az érdekelt felekkel annak érdekében, hogy azonosítsa a körforgásosság felé vezető átalakító lépéseket lehetővé tevő fellépéseket és intézkedéseket. Az EU-nak azt is biztosítania kell, hogy az értékes és ritka anyagokat tartalmazó termékeket – többek között a fontos termékcsoporthoz vonatkozó környezettudatos tervezési követelmények teljes körű bevezetése révén – hatékonyan és a lehető leghosszabb ideig használják, illetve használják újra, mielőtt hulladékká válnak.

A Bizottság 2026-ban elfogadja a körforgásos gazdaságról szóló jogszabályt, amely az egységes piacunkra építve fel fogja gyorsítani a körforgásos átállást. A jogszabály lehetővé fogja tenni a körforgásos termékek, a másodlagos nyersanyagok és a hulladék szabad mozgását, elősegíti a kiváló minőségű újrafeldolgozott anyagok kínálatának növelését, valamint ösztönzi a másodlagos anyagok és a körforgásos termékek iránti keresletet, miközben csökkenti az alapanyagköltségeket. A jogszabály egyik intézkedése az e-hulladékokra vonatkozó meglévő szabályok felülvizsgálata, ami azt hivatott biztosítani, hogy azok egyszerűbbek és célravezetőek legyenek, és előírják az ilyen hulladékokból a kritikus fontosságú nyersanyagok visszanyerését. A jogszabály harmonizálni fogja a hulladékstátusz megszüntetésére vonatkozó kritériumokat, a hulladékok értékes másodlagos nyersanyagokká való átalakításának megkönnyítése érdekében, továbbá egyszerűsíteni, digitalizálni és célirányosan bővíteni fogja a kiterjesztett gyártói felelősséget, valamint növelni fogja a keresletet közbeszerzési kritériumok révén. Ösztönzőket fog nyújtani a fémhulladék használatának növelésére, valamint a bontási engedélyek és a bontás előtti auditok kötelező digitalizálására. A fosszilis anyagoktól való eltávolodáshoz elengedhetetlen az új nyersanyagforrások, például az újrafeldolgozott és bioalapú anyagok felhasználása, többek között a műanyagokban található primer fosszilis anyagok helyettesítése céljából. A jogszabály intézkedései ki fogják egészíteni **a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletet**, és elősegítik annak bevezetését. Az említett rendelet szerinti munkaterv elfogadására 2025 áprilisában kerül sor.

Annak érdekében, hogy az EU-ban fokozódjon a körforgásosság és bővüljön az újrafeldolgozási kapacitás, beleértve a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályban meghatározott 25 %-os újrafeldolgozási célérték elérését, a Bizottság további intézkedéseket fog mérlegelni, amelyek a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hulladék Unión belüli újrafeldolgozását vonzóbbá tennék az ilyen hulladék kivitelével szemben. A Bizottság olyan intézkedéseken is dolgozni fog, amelyek hatékonyabb elkülönített gyűjtés révén ösztönzik a hulladéklerakókról az újrahásználatra és az újrafeldolgozásra való áttérést. Ennek során a Bizottság azt is figyelembe fogja venni, hogy a harmadik országok vezettek-e be exportkorlátozási intézkedéseket a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozóan. Az EU ugyanakkor együtt fog működni azokkal a harmadik országgal,

amelyek partnerségeket kívánnak kialakítani a körforgásos gazdaság e területén. Emellett mérlegelni lehetne az exportdíjak lehetőségét is, amelyeket fel lehetne használni az újrafeldolgozási kapacitásba történő beruházások finanszírozására.

Az európai akkumulátor-újrafeldolgozó ipar kritikus helyzetben van a fekete massa szűkössége miatt, melyet annak ellenére exportálnak harmadik országokba, hogy fontos gazdasági és környezeti szerepet tölt be az európai akkumulátor-ökoszisztémában. Veszélyes tulajdonságait szem előtt tartva **a Bizottság egyedi intézkedéseket fog elfogadni a fekete masszára vonatkozóan.**

Nemcsak a szabályozási akadályokat kell felszámolnunk, hanem elő kell mozdítanunk az ipari gyártáshoz szükséges másodlagos nyersanyagokkal való ellátást biztosító beruházások számottevő növelését is. A tagállamok és az érdekelt gazdasági szereplők közötti együttműködés előmozdítása **körforgást elősegítő transzregionális központokon** keresztül fog történni az intelligens szakosodás és az újrafeldolgozás méretgazdaságosságának előmozdítása érdekében. A központok a tagállamok és/vagy ipari szereplők csoportjainak javaslatai alapján azonosítják majd a stratégiai projekteket, lehetővé téve a különböző regionális hulladékáramok összevonását. Ez a megközelítés megfelelő nagyságrendet biztosít, lehetővé téve a létesítmények számára a folyamatos működéshez szükséges méret elérését. A központok a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály szerinti stratégiai projektekből levont tapasztalatokra fognak építeni, és hasonló megközelítéseket fognak alkalmazni azokra a technikai és biológiai anyagokra is, amelyektől iparágaink függnek. Ezen túlmenően a Bizottság aktívan segíteni fogja a tagállamokat a tiszta technológiákhoz szükséges körforgásos jellegű fejlett anyagok összefüggésében egy potenciális új, közös európai érdeket szolgáló fontos projekt tervezésében.

Emellett a Bizottság tényfeltáró tevékenység keretében információkat kíván gyűjteni a piaci szereplőktől arról, hogy az európai vállalatok jelenleg hogyan szerzik be és hasznosítják újra a legfontosabb nyersanyagokat, és értékelni fogja, hogy szükség van-e az ágazati szereplők közötti szorosabb együttműködésre. Ezt alátámaszthatja egy arra vonatkozó informális iránymutatás, hogy a nyersanyagok újrafeldolgozása terén folytatott együttműködés miként lehetne a leghatékonyabb az uniós versenyszabályokkal összhangban.

Továbbá, a Bizottság a zöld héa-kezdeményezés részeként felül fogja vizsgálni **a héairányelv²⁷ használt cikkekre vonatkozó szabályozásának** előírásait, hogy kezelje a használt termékekbe beágyazott héa kérdését. Végezetül, a körforgásos gazdaságra való hatékony átállás biztosítása érdekében a munkát valamennyi érdekelt féllel szoros partnerségben kell végezni. E célból a Bizottság elindítja a körforgásosságról szóló tisztaipar-párbeszédet, melynek célja a körforgásos gazdaságról szóló jogszabály előkészítésének támogatása és a további erőfeszítéseket igénylő területek azonosítása.

A műtrágyák példája szemlélteti a tisztaipar-megállapodásban rejlő lehetőségeket, melyekből valamennyi ágazat részesülhet. Rámutat arra, hogy a körforgásossági menetrend egyben biztonsági menetrend is. A műtrágyák belföldi előállítás, beleértve a karbonszegény

²⁷ A Tanács 2006/112/EK irányelve.

műtrágyákat és az újrahasznosított tápanyagokból előállított műtrágyákat is, csökkenti a műtrágyaimporttól való függőséget és a kibocsátásokat, előmozdítja a körforgásos üzleti modelleket, és várhatóan csökkenteni fogja a mezőgazdasági termelők számára az inputárakat.

Kiemelt intézkedések – A körforgásos gazdaság motorja: az anyagokhoz és erőforrásokhoz való biztonságos hozzáférés	Ütemterv
A kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály szerinti stratégiai projektek első listája	2025 első negyedéve
A környezettudatos tervezésre vonatkozó munkaterv elfogadása	2025 második negyedéve
A kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó uniós központ, amely a stratégiai készletek közös beszerzéséért és az azokkal való gazdálkodásért felelős	2026 negyedik negyedéve
A körforgásos gazdaságról szóló jogszabály	2026 negyedik negyedéve
Zöld héa kezdeményezés	2026 negyedik negyedéve
Körforgást elősegítő transzregionális központok	2026 negyedik negyedéve
KPI: a körforgásos anyagok felhasználási arányának növelése a jelenlegi 11,8 %-ról 24 %-ra ²⁸ 2030-ig ²⁹	

6. Globális piacok és nemzetközi partnerségek

Az új tisztaipar-megállapodás célkitűzéseinek elérése szorosan összefügg a nemzetközi fellépésre való képességünkkel. Az EU a globális partnerségek nélkül nem tudja megvalósítani a tiszta iparosításra vonatkozó célkitűzéseit. A zöld átálláshoz, valamint az EU rezilienciájához és biztonságához elengedhetetlen kritikus fontosságú nyersanyagok közül sokat az EU-n kívülről kell beszerezni. Ugyanakkor a partnereinknek is érdeke a fenntartható, diverzifikált és reziliens ipari értékláncok felé való elmozdulás. Gazdasági sikerünk a nyitott, szabályokon alapuló kereskedelemről, valamint a harmadik országok áru- és tőkepiacaihoz való hozzáféréstől is függ.

Napjainkban a világ legnagyobb gazdaságai a klímasemlegességért és a stratégiai technológiák kifejlesztéséért vagy beszerzéséért folytatott versenyben igyekeznek hozzáférést szerezni a piacokhoz, a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz, az új technológiákhoz és a globális kereskedelmi útvonalakhoz. Ezen túlmenően az ipar tisztességtelen globális versennyel néz szembe, mert más országok rendkívül alacsony árakon exportálják belföldi kapacitásfeleslegüket. A globális geogazdasági verseny korszakába léptünk, ami szükségessé teszi globális szinten az egyenlő versenyfeltételek védelmét és annak biztosítását, hogy az EU ne legyen a globális többletkapacitás exportjának célpiaca.

²⁸ COM(2020) 98 final – A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv.

²⁹ Az egységes piacról és a versenyképességről szóló éves jelentésben közzétett adat ([a 2025. évi kiadás linkje](#)).

6.1. A tiszta gazdaságot szolgáló kereskedelmi és beruházási partnerségek

A Nemzetközi Energia Ügynökség szerint a tisztaenergia-technológia világpiaça 2035-ben 2 billió USD-t fog kitenni. A klímasemlegesség versenyképes módon történő eléréséhez elengedhetetlen, hogy az európai vállalatok, befektetők és munkavállalók a lehető legnagyobb mértékben részesüljenek ebből a lehetőségből.

Az EU kereskedelmi megállapodásainak kiterjedt hálózata biztosítja, hogy az európai vállalatok könnyebben hozzáférjenek a harmadik országok piacaihoz és az alapvető inputokhoz. Ezért alapvető fontosságú, hogy az EU **aláírja, megkösse és teljes körűen végrehajtsa a függőben lévő szabadkereskedelmi megállapodásokat**, és folytassa az új szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló, folyamatban lévő tárgyalásokat. **A tiszta gazdaságot szolgáló kereskedelmi és beruházási partnerségek (CTIP-ek)** az EU és partnerei konkrét kereskedelmi érdekeihez igazított gyorsabb, rugalmasabb és célzottabb megközelítéssel **egészítik ki ezeket a megállapodásokat**. A CTIP-eket ezért kialakításuknál fogva jobban összehangolják az EU külső tevékenységét az EU iparpolitikai célkitűzéseivel, figyelembe véve a vállalkozások lehetőségeit és szükségleteit. A CTIP-ek középpontjában a stratégiai függőségek kezelésének javítása és az EU kulcsfontosságú globális értékláncokban betöltött pozíciójának védelme áll, ami az ellátási láncaink diverzifikálásával, valamint a nyersanyagokhoz, a tiszta energiához és a tiszta technológiákhoz való hozzáférés javításával valósítható meg. E partnerségek továbbá elő fogják segíteni az együttműködést az energiatechnológia és a tiszta átállásra irányuló szakpolitikák terén, és támogatni fogják a partnerországok dekarbonizációs erőfeszítéseit. E tekintetben figyelembe kell venni az uniós vállalkozások és a partnerek vállalkozásainak igényeit és érdekeit, ami döntő fontosságú lesz a hatékony CTIP-ek kialakításához, valamint az általuk teremtett kereskedelmi és beruházási lehetőségek megfelelő kihasználásának biztosításához.

A CTIP-ek összefogják a szabályokat, a szabályozási együttműködést és a beruházásokat, hogy a partnerekkel közösen stratégiai tiszta értékláncokat alakítsunk ki. Először is, a magán- és közforrások – nevezetesen a Team Europe megközelítés jegyében megvalósuló Global Gateway-beruházások – kombinációjával finanszírozott konkrét projektek azonosítása beruházásokat fog mozgósítani. Másodszor, a szabályok kedvező környezetet fognak teremteni a tiszta beruházási és üzleti lehetőségekhez az uniós vállalkozások számára, hogy a külföldi piacokon egyenlő feltételek mellett működhessenek. Harmadszor, a szabályozási együttműködés támogatni fogja a partnereket különösen a tiszta technológiák, a villamosítás, a körforgásosság, a dekarbonizációs szabványok és a szén-dioxid-árazás bevezetésében. Ennek eredményeként hiteles és vonzó partnerségek fognak létrejönni, melyek előmozdítják a tiszta technológiákba történő beruházásokat, amelyek végső soron a globális átállást is felgyorsítják. A Bizottság márciusban tervezi elindítani az első CTIP-et.

Az új földközi-tengeri paktum keretében egy ambiciózus transzmediterrán energiaügyi és tisztatechnológiai együttműködési kezdeményezés ösztönözni fogja a megújuló energiába történő nagyszabású köz- és magánberuházásokat. Diplomáciai erőfeszítéseinkkel a továbbiakban is támogatni fogjuk a partnerországokat a zöld átállásban való részvételben ambiciózus éghajlat- és környezetvédelmi politikák, valamint a Párizsi Megállapodás szerinti nemzetileg meghatározott hozzájárulások összefüggésében. Az EU-nak stratégiai megközelítésbe kell helyeznie az energiaügyi együttműködést, amely a következő három kulcsfontosságú területre összpontosít: diplomácia, technikai segítségnyújtás és gazdaság, valamint az erőfeszítések egyesítése a tagállamokkal országos szinten.

6.2. Az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus javítása

Az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) biztosítja, hogy az EU iparának kibocsátáscsökkentési erőfeszítéseit ne ássa alá az EU-n kívül előállított áruk karbonintenzív behozatala, és világszerte ösztönzi a dekarbonizációt és a szén-dioxid-árazást. Az eddig összegyűjtött adatok azonban azt mutatják, hogy az importált árukba beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátás több mint 99 %-a az importőrök egy szűk csoportjára esik. A Bizottság a CBAM jelentős egyszerűsítését javasolja, csökkentve az iparágakra és azok ellátási láncaira nehezedő adminisztratív terheket, miközben továbbra is világszerte ösztönzi a szén-dioxid-árazást. Ez egy első, de szükséges lépés a CBAM hatékonyabbá tételére.

2025 második felében a Bizottság **átfogó jelentést fog benyújtani a CBAM felülvizsgálatáról**. Ebben értékelni fogja a CBAM további EU ETS-ágazatokra és továbbfeldolgozott termékekre való kiterjesztését. A jelentés értékelni fogja továbbá az összes CBAM-ágazat közvetett kibocsátásának bevonását, figyelembe véve az uniós gyártókra háruló közvetett villamosenergia-költségeket. A jelentés stratégiát fog meghatározni a lehetséges kijátszás kockázatainak kezelésére. Ennek alkalmával a Bizottság azt is felül fogja vizsgálni, hogy miként kezelhető a harmadik országokba exportált árukkal összefüggő kibocsátásáthelyezés problémája. Ezt a felülvizsgálatot 2026 első felében jogalkotási javaslat fogja követni.

Ezzel párhuzamosan az EU technikai segítségnyújtás és szabályozási együttműködés révén továbbra is támogatni fogja a partnerországok dekarbonizációs erőfeszítéseit. A közelmúltban elindított, a nemzetközi szén-dioxid-piacokkal és a szén-dioxid-árazási diplomáciával foglalkozó munkacsoport révén az EU világszerte elő fogja mozdítani a szén-dioxid-árazás és a szén-dioxid-piacok fejlődését is azáltal, hogy támogatni fogja a partnerországokat hatékony szén-dioxid-árazási politikák és a nemzetközi szén-dioxid-piacokra vonatkozó megalapozott koncepciók kidolgozásában.

6.3. Előmozdítás és védelem: egyenlő versenyfeltételek biztosítása az uniós ipar számára

Az EU-nak továbbra is vonzó üzleti helyszínnek kell maradnia, ugyanakkor biztosítania kell, hogy a külföldi befektetések – különösen a stratégiai ágazatokban – hozzájáruljanak a gazdasági növekedéshez, ugyanakkor ne veszélyeztessék Európa gazdasági biztonságát. A Bizottság az iparági érdekelt felekkel és a tagállamokkal szoros együttműködésben intézkedéseket fog javasolni annak biztosítására, hogy **az EU-ba irányuló külföldi befektetések jobban hozzájáruljanak az uniós ipar hosszú távú versenyképességéhez**, technológiai előnyéhez és gazdasági rezilienciájához, valamint minőségi munkahelyek teremtéséhez az EU-ban. Például, a külföldi befektetésekből megvalósuló projektek esetében – különösen akkor, amikor közforrások is érintettek – a tagállamok közösen mérlegelhetnék olyan feltételek bevezetését, mint a berendezések tulajdonjoga, az EU-ban beszerzett inputok, uniós munkavállalók felvétele, a közös vállalkozások szükségessége vagy a szellemi tulajdon átruházása, először néhány stratégiai ágazatban, például a gépjárműiparban vagy a megújulóenergia-ágazatban.

Ugyanakkor alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a külföldi befektetések ne ássák alá Európa biztonságát és közrendjét. A közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló uniós

rendelet³⁰ folyamatban lévő felülvizsgálatával a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek lehetősége nyílik arra, hogy megerősítse az uniós befektetésátvilágítási keretet a nemzeti átvilágítási mechanizmusok közötti különbségek csökkentésével, reziliencia-követelmények bevezetésével, továbbá a megközelítések és szakpolitikák összehangolásával, amivel minimalizálható a legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórum kiválasztásának kockázata.

A Bizottság 2026 januárjáig iránymutatást fogad el a külföldi támogatásokról szóló rendeletet³¹ alátámasztó kulcsfontosságú fogalmakról, például arról, hogy a Bizottság hogyan fogja értékelni a külföldi támogatások torzító hatásait. Az iránymutatás azt is egyértelművé fogja tenni, hogy a Bizottság mely körülmények fennállásakor dönthet úgy, hogy a külföldi támogatásokra vonatkozó szabályok alapján felülvizsgálja azokat az összefonódásokat, amelyek nem érik el a küszöbértékeket, de kockázatot jelentenek az egységes piacon belüli egyenlő versenyfeltételekre nézve. A Bizottság a stratégiai ágazatokban hivatalból vizsgálatokat fog végezni a külföldi támogatásokról szóló rendelet keretében.

A versenyképességre, a rezilienciára és a fenntarthatóságra vonatkozó célkitűzésével összhangban a Bizottság mérlegelni fogja a tarifák rögzített szinteken belüli kiigazítását, beleértve adott esetben azok maximális szintekhez igazítását is, aminek során kivételekre, például a környezetvédelemre vonatkozóakra, fog támaszkodni.

A Bizottság emellett továbbra is arra fog törekedni, hogy gyorsan és hatékonyan alkalmazza a piacvédelmi eszközöket, például szükség esetén a dömpingellenes vagy szubvencióellenes vámokat. Annak érdekében, hogy megvédjük iparágainkat a tisztességtelen versennyel szemben, és biztosítsuk, hogy ne legyünk az államilag előidézett globális kapacitásfelesleg exportpiaca, szigorítani fogjuk a meglévő piacvédelmi eszközöket, többek között a vizsgálati határidők lerövidítése vagy a hivatalból indított eljárások szélesebb körű alkalmazása révén. A Bizottság a tagállamokkal és az érdekelt felekkel együtt azt is mérlegelni fogja, hogy szükség van-e további eszközökre a piacvédelmi eszköztár kiegészítéséhez és megreformálásához.

Mivel a protekcionista intézkedések világszerte megsokszorozódnak, fennáll annak a kockázata, hogy a **globális kapacitásfeleslegeket** az uniós piacra irányítják. A Bizottság kezelni fogja a kapacitásfelesleg problémáját azáltal, hogy fokozza nemzetközi és többoldalú együttműködésünket, és a nem piacorientált intézkedések kiváltó okainak feltárására és kezelésére összpontosít, beleértve a kulcsfontosságú iparágak és a kritikus áruk és technológiák kereskedelmi szerkezetének torzulását eredményező támogatásokat is. Az EU e tekintetben szorosabb együttműködésre fog törekedni a G7-csoporton belül, és információcserét fog folytatni annak biztosítása érdekében, hogy az autonóm válaszlépések és a kollektív fellépések megfelelően összehangoltak és hatékonyak legyenek.

Kiemelt intézkedések – Globális piacok és nemzetközi partnerségek	Ütemterv
Az első, tiszta gazdaságot szolgáló kereskedelmi és beruházási partnerségre irányuló tárgyalások megkezdése	2025 első negyedéve
Az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) egyszerűsítése	2025 első negyedéve

³⁰ Az (EU) 2019/452 rendelet.

³¹ Az (EU) 2022/2560 rendelet.

A CBAM átfogó felülvizsgálata, amely értékeli a CBAM hatályának a kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett egyéb EU ETS ágazatokra, a downstream ágazatokra, a közvetett kibocsátásokra és az exportőrök támogatására való kiterjesztésének megvalósíthatóságát, a joghézagok megszüntetése céljából	2025 harmadik negyedéve
Transzmediterrán energiaügyi és tisztatechnológiai együttműködési kezdeményezés	2025 negyedik negyedéve
Jogalkotási javaslat a CBAM kiterjesztéséről	2026 első negyedéve
Iránymutatás a külföldi támogatásokról szóló rendelethez	2026 első negyedéve

7. Készségek és minőségi munkahelyek a társadalmi méltányosság és az igazságos átmenet szolgálatában

Minden embernek, közösségnek és vállalkozásnak részesülnie kell a tiszta átállás előnyeiből. A tisztaiipar-megállapodás ezért kötelezettséget vállal egy olyan igazságos átmenetre, amely minőségi munkahelyeket teremt és megerősíti az emberek helyzetét a készségeikre építve, miközben valamennyi régióban előmozdítja a társadalmi kohéziót és a méltányosságot. Iparunknak képzett munkaerőre van szüksége, és minőségi munkahelyeket kell kínálnia a legkiválóbb tehetségek vonzásához. A sikeres tiszta átálláshoz elengedhetetlen, hogy a munkavállalók és a helyi közösségek álljanak az ipari átalakulás középpontjában, hogy kiaknázzuk a tehetségpotenciált és biztosítsuk a szükséges készségek elsajátítását. Ugyanakkor a tiszta és digitális átállás szükségessé teszi a munkaerő átalakulását és az új készségeket is.

7.1. A készségek támogatása

Az iparnak jobban hozzá kell férnie a készségekhez. A Bizottság elő fogja terjeszteni a készségek unióját, amely átfogó készségstratégiaként segíteni fogja az embereket abban, hogy elsajátíthassák a bennük rejlő potenciál maximális kiaknázásához szükséges készségeket, és biztosítani fogja a munkáltatók számára, hogy hozzáférhessenek ahhoz a szakértelemhez, amelyre szükségük van az élénk és versenyképes gazdaság érdekében. Emellett felül fogja vizsgálni az ágazati készségfejlesztési kezdeményezések (többek között az akadémiák, a készségfejlesztési paktum, a tanulószerveződéses gyakorlati képzés szövetsége, a szakképzési kiválósági központok kezdeményezéseinek) uniós támogatási modelljeit, hogy észszerűsítse a tisztaiipar-megállapodáshoz kapcsolódó stratégiai iparágakban az ágazatspecifikus készségek megerősítésének keretét, amihez az Erasmus+ program 90 millió EUR-ig terjedő megerősített támogatással járul hozzá.

A készségek uniója javítani fogja a készségekkel kapcsolatos információgyűjtést, és középpontjában többek között a készségekbe való beruházások, a felnőttkori és az egész életen át tartó tanulás, a szakképzés, a felsőoktatás, a készségek megtartása és elismerése, valamint a harmadik országbeli képzett tehetségek – többek között a jövőbeli uniós tehetségbázison keresztüli – vonzása és integrálása fog állni. A készségek elismerésével kapcsolatos kihívások kezelése érdekében a Bizottság mérlegelni fogja a folyamatokat észszerűsítő és egyszerűsítő további intézkedéseket, valamint a digitalizációs eszközök alkalmazását. **A készségek**

hordozhatóságára vonatkozó kezdeményezés elő fogja segíteni, hogy az egyik országban megszerzett készségeket egy másik országban elismerjék.

7.2. A munkavállalók támogatása az átállásban

Iparunknak továbbra is vonzó munkahelynek kell maradnia. A szociális partnerekkel közösen kidolgozandó, **a minőségi munkahelyekre vonatkozó ütemterv** támogatni fogja a tagállamokat és az ipart a tisztességes munkakörülmények, a magas szintű egészségügyi és biztonsági normák és a képzéshez való hozzáférés, a munkavállalók és az önfoglalkoztatók méltányos munkahelyváltásának, valamint a kollektív tárgyalások biztosításában, aminek célja a tehetségek vonzása és az európai iparágak versenyképességének növelése.

A minőségi munkahelyekre vonatkozó ütemterv támogatni fogja a munkavállalókat az átállásban. Ezzel összefüggésben a Bizottság meg fogja vitatni a szociális partnerekkel a szerkezetátalakítási folyamatok uniós és tagállami szintű támogatásának keretét. A keret középpontjában az igazságos átmenet, a változásra való felkészülés, a szerkezetátalakítással járó esetleges veszély esetén a gyorsabb beavatkozás, valamint egy javított tájékoztatási és konzultációs keret áll majd.

A beruházásoknak ötvözniük kell a jövedelemvédelmet és az aktív munkaerőpiaci politikákat annak érdekében, hogy támogassák a munkavállalókat az átállás során, többek között állásközvetítői szolgáltatásokkal, képzési és átképzési lehetőségekkel, valamint vállalkozói támogatás és a kiszolgáltató csoportok támogatása révén.

Az eszmecsere kiterjed majd az Európai Globalizációs Alap működésére is annak felmérése érdekében, hogy az miként segítheti elő még hatékonyabban az átállást. Az e területen végzett munkához való hozzájárulás érdekében **a Bizottság létrehozta a méltányos átállással foglalkozó európai megfigyelőközpontot.** A központ megbízható tényadatokat fog szolgáltatni a zöld átállás méltányossági szempontjairól, szabványosított mutatókat dolgoz ki, összegyűjti a bevált gyakorlatokat és megkönnyíti az adatmegosztást a foglalkoztatással, a minőségi munkahelyteremtéssel és a munkahelyváltással, a munkaerő átképzésével, a beruházási szükségletekkel, a szociális védelemmel és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos hatások és eredmények mérése érdekében³², valamint biztosítja a szociális partnerekkel, a regionális és helyi hatóságokkal, a civil társadalommal és más érdekelt felekkel az igazságos átmenet szempontjairól folytatott átlátható párbeszédet.

A Bizottság a levont tanulságok alapján meg fogja vizsgálni, hogy miként lehetne javítani az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) végrehajtását, és azonosítani fogja a bevált gyakorlatokat, amelyek alapul szolgálhatnak a következő többéves pénzügyi keret jövőbeli eszközeinek kialakításához. Emellett a Bizottság el fogja fogadni a megfizethető lakhatásra vonatkozó európai tervet, amellyel többek között a nagyvárosi munkahelyek felé irányuló munkaerő-mobilitással összefüggő kérdéseket kívánja kezelni.

A szociális feltételek közfinanszírozásban való alkalmazása biztosítja, hogy a munkavállalók részesüljenek az iparnak nyújtott támogatásból, többek között a kollektív tárgyalások előmozdítása révén. Ez a megközelítés összhangban van az EU tágabb célkitűzéseivel, melyek

³² A klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlással (2022/C 243/04, 2022. június 16.) és a változásra való felkészülésre és a szerkezetátalakításra vonatkozó uniós minőségi kerettel (COM/2013/0882 final, 2013. december 13.) összhangban.

a gazdasági növekedés mellett a társadalmi méltányosság előmozdítására irányulnak. A fokozott versenyképességnek a már elért társadalmi eredményekre és az EU szociális modelljére kell épülnie az inkluzív és méltányos zöld átállás megvalósítása céljából.

Az Unió továbbra is támogatni fogja a munkaügyi és szociális normákat annak biztosítása érdekében, hogy az átállás mindenki számára méltányos és igazságos legyen, a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályi keret Bizottság általi közelgő értékelésének összefüggésében is.

Az általános csoportmentességi rendelet felülvizsgálatának részeként a Bizottság azt is értékelni fogja, hogy az állami támogatási szabályok naprakésszé tehetők-e, és ha igen, hogyan, annak érdekében, hogy jobban ösztönözzék az ipart a továbbképzésbe, az átképzésbe, a minőségi munkahelyekbe és a munkavállalók felvételébe történő beruházásra az igazságos átmenet céljából. A Bizottság értékelni fogja, hogy kiterjeszthető-e a **képzésre és a készségekre vonatkozó feltételek** alkalmazása a változások előrejelzését és kezelését, valamint az ipari átalakulást támogató közfinanszírozásban. Emellett a versenypolitika döntő szerepet játszik a polgárok jogainak a túlzott hatalommal szembeni védelmében, többek között a digitális területen, biztosítva, hogy az új szereplők tisztességesen járjanak el, és ne koncentrálják aránytalanul a gazdasági és stratégiai erőt.

A tiszta termékek szociális lízingje biztosíthatja, hogy minden európai polgár részesüljön a tiszta átállás előnyeiből, káros elosztási hatások nélkül, és hozzájárulhat a tiszta termékek iránti kereslet ösztönzéséhez. A Bizottság **tagállamoknak szóló iránymutatást fog kidolgozni a kibocsátásmentes járművek, hőszivattyúk és más tiszta termékek szociális lízingjéről**, melynek keretében pénzügyi támogatást nyújthatnak a polgároknak az említett tiszta termékekhez való hozzáféréshez, amelyek a Szociális Klímaalap keretében is támogathatók.

Kiemelt intézkedések – Készségek és minőségi munkahelyek a társadalmi méltányosság szolgálatában	Ütemterv
A készségek uniója	2025 első negyedéve
A minőségi munkahelyekre vonatkozó ütemterv	2025 negyedik negyedéve
A tiszta termékek szociális lízingjére vonatkozó iránymutatás	2025
A méltányos átállással foglalkozó európai megfigyelőközpont	2026 első negyedéve
A készségek hordozhatóságára vonatkozó kezdeményezés	2026
Az általános csoportmentességi rendelet szociális vállalkozásokra és hátrányos helyzetű munkavállalók felvételére vonatkozó szabályainak felülvizsgálata	2027 negyedik negyedéve

KPI: azon foglalkozások számának csökkentése, amelyek a tiszta átálláshoz szükséges speciális készségeket vagy ismereteket igényelnek, és amelyek vonatkozásában legalább öt tagállam munkaerőhiányról számolt be. 2024-ben 27 ilyen foglalkozás volt³³.

8. A tisztaipar-megállapodás végrehajtása valamennyi ágazatban

A tisztaipar-megállapodás keretet biztosít az iparágakkal folytatott párbeszédhez, különös tekintettel a kkv-kra, az ágazati átállási pályák kidolgozásához. Ezek lehetővé fogják tenni a megalapozott beruházási döntéseket, elősegítik több tőke mobilizálását az átállás érdekében, és végső soron felgyorsítják az előrelépést a tisztább és versenyképesebb ipari jövő felé.

Annak érdekében, hogy az intézkedések az egyes ágazatok sajátos igényeihez igazodjanak, 2025-ben több ágazatspecifikus terv kidolgozása is folyamatban van, amelyeket adott esetben más ágazatok követnek.

A folyamatban lévő stratégiai párbeszéd alapján, **gépjárműipari cselekvési terv** elfogadására március 5-én kerül sor. A cselekvési terv foglalkozni fog a gépjárműipari értéklánc igényeivel, és nagy hangsúlyt fektet a jövőbeli technológiákat és képességeket érintő innovációra.

A március 4-én induló stratégiai párbeszéd alapján, **acél- és fémipari cselekvési terv** konkrét intézkedéseket fog javasolni mind a vas-, mind a nemvasfém-iparra, valamint az acél- és a fémiparra vonatkozóan, amelyek évszázados múltra tekintenek vissza és az uniós ipar gerincét képezik, és elengedhetetlenek a tiszta és digitális átálláshoz.

A **vegyipari csomag**, amelynek elfogadására 2025 végén kerül sor, el fogja ismerni az „iparágak iparágának” számító vegyipar és a kritikus molekulák stratégiai szerepét. Célzott kezdeményezéseket fog javasolni az ágazat versenyképességének fokozása, korszerűsítése, valamint az európai termelés és innováció támogatása érdekében.

A **fenntartható közlekedési beruházási terv** rövid és középtávú intézkedéseket vázol fel, amelyek prioritásként kezelik a légi és vízi közlekedésben használt egyes megújuló és alacsony kibocsátású üzemanyagok támogatását, amelyekre számos energiaigényes ipari ágazat támaszkodik. Emellett fel fogja gyorsítani az elektromos töltőinfrastruktúra kiépítését is. A fenntartható szárazföldi szállítási módokra való átálláshoz nyújtott támogatást megkönnyítő új szabályok lehetővé teszik a vasúti ágazat számára a tiszta és digitális átállás megvalósítását.

A Bizottság **bioökonómiai stratégiát** is javasolni fog az erőforrás-hatékonyság javítása, valamint a fosszilis alapú anyagokat helyettesítő bioalapú anyagok és a kapcsolódó iparágak jelentős növekedési potenciáljának kiaknázása érdekében. Ez tovább csökkentheti az importált nyersanyagoktól való függőséget is. Az új bioökonómiai ágazati terv prioritásokat fog meghatározni a bioanyagok előállítására és felhasználására, továbbá arra vonatkozóan, hogy a bioanyagok a lehető leghosszabb ideig a gazdaságban maradjanak. Az európai óceánügyi

³³ Az Európai Munkaügyi Hatóság jelentése szerint, az EURES nemzeti koordinációs irodáktól származó adatok alapján. A készségekre és ismeretekre vonatkozó követelmények összhangban vannak a zöld átálláshoz szükséges készségekre vonatkozó ESCO-taxonómiával, ennek alátámasztása példák elemzésével történt, amihez a készségek, kompetenciák, képzések és foglalkozások európai osztályozásának (ESCO) zöldintenzitás-indexét használták.

paktum elő fogja mozdítani az innovációt a kék tiszta technológiák, a megújuló tengeri energiaforrások és a körforgásos gazdaság terén.

9. Következtetés

Az EU csakis akkor lesz képes lépést tartani erőforrásokban gazdag versenytársaival, ha a dekarbonizációt és a körforgásosságot gazdaságpolitikánk középpontjába helyezzük. Ennek stratégiája a tisztáipar-megállapodás. Az EU nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátása jelenleg 37 %-kal alacsonyabb az 1990-es szintnél, míg ugyanebben az időszakban a GDP 68 %-kal nőtt. Ez az előrelépés rávilágít arra, hogy a dekarbonizáció a gazdasági növekedés és a jólét mozgatórugója, és új utakat nyit meg az európaiak előtt.

Az EU rendelkezik az összes szükséges eszközzel, de azok valódi ereje abban rejlik, hogy a közös célkitűzések megvalósítása érdekében stratégiai módon összehangoljuk és koherens módon használjuk őket. Stratégiánk egyik kulcsfontosságú eleme a fiatal tehetségek megtartása, olyan lehetőségeket teremtve, amelyek inspirálják és bevonják a következő generációt. Megközelítésünk koherens külső és belső dimenzióval rendelkezik, erősségeinket hozzáigazítja napjaink geopolitikai valóságához, amelyben megváltoztak a globális piacok és az erőforrásokhoz való hozzáférés. Ezért egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani anélkül, hogy veszélyeztetnénk a társadalmunk által elvárt magas szintű környezetvédelmi és szociális normákat.

Egy stratégia azonban csak annyira jó, amennyire hatékony annak végrehajtása. Ehhez megbízható mérésre, nyomon követésre és párbeszédre, valamint összehangolt uniós szintű fellépésre van szükség a beruházások és azok felfuttatása terén. A Bizottság az egységes piac versenyképességéről szóló éves jelentésében szoroson nyomon fogja követni a dekarbonizációs és versenyképességi célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket, fokozatosan bevezetve az ebben a dokumentumban meghatározott új fő teljesítménymutatókat (KPI). A Bizottság emellett meg fogja erősíteni a szervezeti egységei közötti koordinációt annak érdekében, hogy stratégiai irányítást biztosítson, nyomon kövesse az előrehaladást, és párbeszédet folytasson a helyi hatóságokkal és az érdekelt felekkel.

Alapvető fontosságú a tagállamokkal való együttműködés és az összehangolás. A Bizottság együtt fog működni a társjogalkotókkal is az ebben a közleményben felvázolt intézkedések végrehajtása érdekében. A megbeszélések elsődlegesen a sürgős dekarbonizációs prioritások és az ipari klaszterek meghatározására összpontosítanak majd.

Felkérjük az ipart, hogy vállaljon alulról építkező vezető szerepet, és célzott összehangolással olyan kézzelfogható eredményeket érjen el, amelyek európai szintűvé bővíthetők.

Az európai ipar dekarbonizációjára és versenyképességére vonatkozó közös ütemterv intézkedései együttesen biztosítani fogják, hogy az európai gyártás jövője gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból egyaránt fenntartható legyen.